

Seletuskiri Politsei- ja Piirivalveameti Põhja prefekti 29.08.2020 korralduse „Alkohoolse

joogi jaemüügi õiguse peatamine“ juurde

Prefekti korraldusega peatatakse alkohoolse joogi jaemüügi õigus tulenevalt alkoholiseaduse § 36 lõike 1 punktist 2 eesmärgiga avaliku korra tagamise huvides ennetada ja tõkestada COVID-19 viirushaiguse levikut Harju maakonnas.

Alkoholiseaduse § 3 lõike 1 punkti 5 kohaselt on jaemüük alkoholi müügiks pakkumine, müük või mis tahes võlaõigusliku lepingu sõlmimine või mis tahes õiguslikul alusel majandustegevuse raames kättesaadavaks tegemine või üleandmine tarbijale tarbijakaitseaduse tähenduses.

Alkoholiseaduse § 49 lõike 4 kohaselt teostab riiklikku järelevalvet alkohoolse joogi jaemüügiga seonduvate nõuete täitmise ning alkohoolse joogi tarbimise piirangute järgimise üle oma haldusterritooriumil valla- või linnavalitsus. Korralduse nõuetekohaselt täitmata jätmisel on võimalus rakendada korra- ja turvalisuse seaduses nimetatud riikliku järelevalve erimeetmeid ning haldussunnivahendeid.

Käesolev haldusmenetlus on läbi viidud menetlusosalisi ärakuulamata tulenevalt haldusmenetluse seaduse § 40 lg 3 p-st 6, sest tegemist on üldkorraldusega, mis puudutab kogu Harju maakonda, seega väga suurt isikute ringi.

Piirang on vajalik inimeste elu ja tervise ning ülekaaluka avaliku huvi kaitseks, et tõkestada COVID-19 viirushaiguse levikut.

Terviseameti hinnangul on Covid-19 haigus nakkushaigus, mis levib inimeselt inimesele piisknakkuse kaudu, peamiselt lähikokkupuutel nakkusohtliku inimesega, kellel on iseloomulikud sümptomid. See ei välista, et viirust kannavad edasi ka asümptomaatilised nakatunud isikud kontaktis olles või saastunud pindade ning käte kaudu.

Terviseameti andmetel on viimaste nädalate jooksul oluliselt kasvanud COVID-19 viirushaigusesse nakatunute hulk ning Harjumaal on 28.08.2020 seisuga haigeid **61**. Covid-19 kinnitatud juhtude 14-päevane kumulatiivne haigestumus Harjumaal on **10,2/100 000** elaniku kohta ja sama näitaja Tallinnas on **11,7/100 000** elaniku kohta. Võrreldes eelmise perioodiga (07.08-21.08.2020) on Tallinnas haigete arv kasvanud 23 võrra. Nakkushaiguste leviku vaates on Terviseameti hinnangul Tallinn elanikkonna arvu ja asustustiheduse järgi kõrgeima riskiga piirkond Eestis.

Enim haigestunuid on vanuses 21-30 (31,5%) ning vanusegrupis 31-40 (20,4%), kes on just meelelahutusasutuste peamine sihtgrupp.

Terviseameti hinnangul aitab õhtune alkoholi piirang vältida nakkuse levikut, kuna alkoholitarbimisel kaob sageli inimestel ohutunnetus (sh turvalise distantsi hoidmine) ja valjeneb hääletoon, millega suureneb süljepiiskade levik. Lisaks aitab õhtune alkoholimüügipiirang vähendada külastajate arvu baarides, ööklubides jms asutustes, mis viib haigestunute kontaktide vähenemiseni. Seetõttu alkoholimüügi piirang saab olla üks meede viiruse leviku peatamiseks.

Seatav piirang riivab teataval määral ettevõtlusvabadusõiguse kaitseala, kuid on arvestades Harju maakonnas viimaste nädalate haigestunute kasvu tendentsi ning riski, et nakatumiste arv võib hüppeliselt kasvada ning tuua seeläbi kaasa vajaduse ulatuslike meetmete kasutamiseks, siiski vajalik, proportsionaalne, mõõdukas ja kooskõlas Eesti Vabariigi põhiseadusega. Arvestades, et piirangu seadmise õigus on ettenähtud seaduses, selle eesmärk on inimeste elu ja tervise kaitse ning ajaline kestus lühike, siis on see õiguspärane.

Harju maakonna ettevõtjate ebavõrdne kohtlemine, võrreldes teiste maakondade ettevõtjatega, on põhjendatud viiruse leviku tõkestamise vajadusega, sest ebamõistlik oleks piirata alkoholi jaemüüki kogu riigis olukorras, kus haigestumiste kontsentratsioon on suur vaid kindlates maakondades. Jaemüügi piirang ei ole absoluutne, sest on kehtestatud ajaliselt vaid öötundideks, s.o ajavahemikul kell 23.00-06.00.

Alkoholi jaemüügi piirang kehtib alates 29.08.2020 kuni korralduse muutmiseni ehk piirangu vajaduse äralangemiseni. Vajadust hinnatakse üks kord nädalas.

Esialgse hinnangul on tegemist lühiajalise piiranguga, mille kestus sõltub suuresti inimeste endi suhtumisest ning käitumisest.